

SZCZUDŁA

Szczudła — zabawka naszych pradziadków — dostarczają nadal rozrywki wielu młodym ludziom, którym nadmierna długość włosów nie zniekształciła jeszcze zdrowego spojrzenia na świat. Warto więc pomyśleć, czy to stare i proste urządzenie nie mogłoby być wygodniejsze i bardziej racjonalne.

Najczęściej spotykaną metodą wykonania szczudła, powtarzaną od pokoleń, jest po prostu przybicie podpór na stopy (stopni) do, odpowiednio długich i mocnych drewnianych krawędziaków. Powstają w ten sposób szczudła (rys. 1), których można co prawda używać tak, jak robiło to i robi miliony chłopców

na całym świecie, ale wtedy, jak to wyraźnie widać na rysunku, układ sił i położenie nogi względem szczudła utrudnia chodzenie.

Racjonalna, ergonomiczna konstrukcja szczudła jest pokazana na rys. 2. Dzięki przesunięciu uchwytu względem podpory i stopnia, który dodatkowo wyposażony jest w występ zapobiegający spadaniu stopy, linia działania siły, pochodzącej od masy ciała, przebiega przez podstawę podpory, a w związku z tym nie powstaje moment wywracający. Ponadto zwiększenie odległości pomiędzy krawędzią stopnia a uchwytem pozwala na swobodne, proste ustawienie nogi, co oczywiście poważnie ułatwia chodzenie.

Takie szczudła można wykonać równie łatwo jak tradycyjne. Poszczególne ich

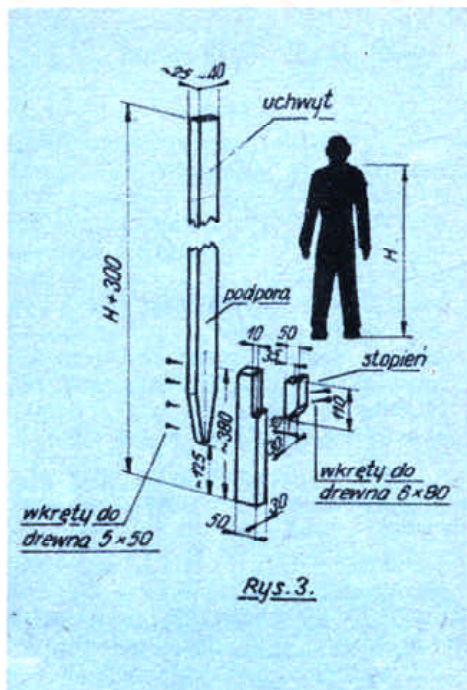

elementy przedstawione zostały na rys. 3. Należy zwrócić uwagę, że długość uchwytu musi być dostosowana do wzrostu użytkownika szczeდეł i powinna być o około 300 mm większa od wysokości „H” (patrz rys. 3). Jeżeli szczeდეł mają być używane przez jedną osobę lub kilka osób nie różniących się zbytnio wzrostem, uchwyt można połączyć z podporą na stałe za pomocą wkrętów do drewna.

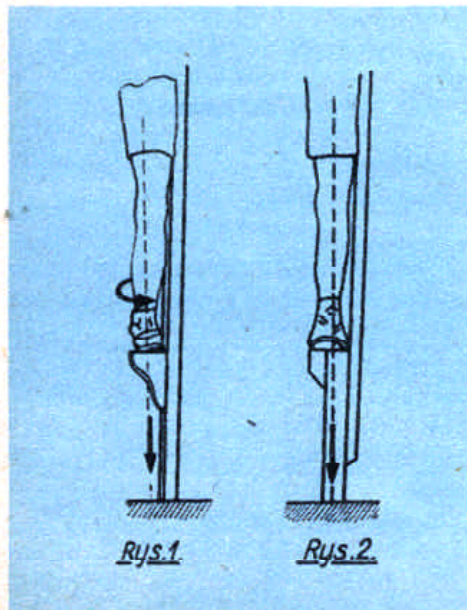
Gdybyście natomiast chcieli wykonać szczeდეł uniwersalne, dla osób o bardzo zróżnicowanej wysokości, należy pomyśleć o rozłączalnym połączeniu uchwytu z podporą.

Rozwiązania może tu być kilka i wybór najwłaściwszego pozostawiamy inwencji Czytelników.

Stopień z podporą łączymy oczywiście wkrętami w sposób trwały, gdyż położenia tego zespołu szczeდეł nie musimy zmieniać. Wymiary podane na rysunku są oczywiście tylko orientacyjne; szczegółowe rozwiązania, nie odbiegające zbytnio od proponowanych, każdy majsterkowicz z łatwością dobierze do swych

Rys. 3.

Rys. 1.

Rys. 2.

możliwości i potrzeb (wzrost, masa użytkownika).

Na zakończenie, życząc dobrej i zdrowej zabawy, zwracamy uwagę, że zwłaszcza w początkowym okresie, podczas nauki chodzenia na szczeდეłach, należy uchwyty trzymać pod pachami, jak najbliżej tułowia, a ich górne końce muszą znajdować się z tyłu ramion (fot.). Taka pozycja pozwala na łatwe i bezpieczne zeskoczenie ze szczeდეł w wypadku utraty równowagi. Należy również pamiętać o podnoszeniu szczeდეł wraz z nogą tak, by stopień nie tracił nigdy kontaktu ze stopą. Pamiętajcie też, że nie wolno w jakikolwiek sposób przywiązywać szczeდეł do stopy czy nogi ani robić strzemion, gdyż w ten sposób narażacie się na poważne następstwa przy każdym wywróceniu, o które łatwo podczas nauki chodzenia.

wg „Popular Mechanics” opracował
Mgr inż. Jan Dembiński